

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

97 – ї

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

15, 17, 22 лютого 2016 року

Чернівці – 2016

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 97 – її підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15,17,22 лютого 2016 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2016. – 404 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 97 – її підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15, 17, 22 лютого 2016 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Івашук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.

доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.

доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.

доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.

доктор медичних наук, професор Заморський І.І.

доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.

доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.

доктор медичних наук, професор Гринчук Ф.В.

доктор медичних наук, професор Слободян О.М.

доктор медичних наук, професор Тащук В.К.

доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.

доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.

ISBN 978-966-697-627-0

© Буковинський державний медичний
університет, 2016

англійська мова не втратила свого колориту, вона залишилася мовою германської групи з усіма характерними рисами, властивими їй, і ті зміни, які зазнала у зв'язку із запозиченнями, лише збагатили її словниковий склад.

Запоточна Л.І.

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТЬ «ТЕРМІН», «ТЕРМІНОЛОГІЯ», «ТЕРМІНОСИСТЕМА» У ЛІНГВІСТИЦІ

Кафедра іноземних мов

Вищий державний навчальний заклад

«Буквинський державний медичний університет»

Дослідження термінів і терміносистем є актуальним та перспективним напрямком сучасної теоретичної та прикладної лінгвістики. У Західній Європі виникнення понять «термін» і «термінологія» можна віднести до II половини XVIII століття. Саме у цей час з'являються наукові праці професора Готфріда Шутца, у яких він використовує термін «terminologie». Перше використання прикметника «terminologisch» датується 1788 роком. Слід зазначити, що ці слова зазвичай вживалися у негативному значенні. Французькі словники давали визначення слову «термінологія» («terminologie») як сукупність складних, незрозумілих та некорисних слів, у той час використовувався вислів «vaine terminologie», тобто марна, непотрібна термінологія. Початком етапу дослідження теорії термінознавства можна назвати докторську дисертацію австрійського вченого Вюстера «Міжнародне нормування мови у техніці, в особливості у електроніці» (1931); у якій були закладені основи науки про терміни. Вюстер став основоположником Віденської термінологічної школи і засновником міжнародної термінологічної організації ІНФОТЕРМ. Її мета полягає у створенні банку термінів та консолідації зусиль дослідників у сфері вивчення термінології по всьому світу.

У зарубіжному мовознавстві вивченням лінгвістичних аспектів термінологічної лексики займалися Е. Андрюс, Р. Аллан, А. Рей, Дж. Сейгер. У 1931 році була опублікована перша стаття Д.С. Лотте «Чергові завдання технічної термінології», присвячена уніфікації і стандартизації термінології. Термінологія стала предметом наукових інтересів багатьох вчених. З моменту закладення теоретичних основ термінотворення були створені праці, які охоплюють напрямки в термінології: взаємодія термінів із загальнолітературною лексикою [Л. Кулик, 1987; І. Федорова, 1986]; формування проблематики і основних понять науки про терміни [В. Лейчик, 1989; С. Гринев, 1993]; визначення принципів впорядкування термінів [В. Даниленко, 1993], структурно-семантичні і граматичні особливості термінології [Т. Кияк, 1989; В. Іванов, 1996]; термінотворення [І. Арнольд, 1966; В. Даниленко, 1977]; створення частотних термінологічних словників [А. Шпак, 1964]; опис та дослідження лексики різних галузей науки [І. Андреюк, 1990; Н. Гончарова, 2000; Л. Дубровіна, 1986; Т. Кірілова, 1998; М. Павлова, 1986]; переклад термінів, ітернаціоналізація термінів [В. Акуленко, 1972; Ю. Бельчинов, 1959; Ф. Циткіна, 1988]. Засновниками радянської термінологічної школи вважаються О. Ахманова, Р. Будагов, Г. Винокур, В. Даниленко, В. Лейчик, Д. Лотте, А. Реформатский. Термінотворення, яке сформувалося на базі лексикології, займається типологізацією термінів, проблемами їх упорядкування і створення, форми, змісту, функціонування і використання. Основна мета термінотворення полягає у вивченні особливостей і закономірностей розвитку термінології для вироблення рекомендацій по їх удосконаленню та найбільш ефективному використанню. Барсукова О.А. відмічає у своїй науковій праці той факт, що сам термін «термінологія» потребує впорядкування, так як він містить у собі три поняття: «система термінів певної галузі знань», «уся сукупність термінів мови», «наука, яка вивчає терміни». У своєму дослідженні з метою розмежування цих понять вона використовує терміни «термінологія», «термінолексика» та «термінознавство». Визначень понять «термін» і «терміносистема» існує багато. Хоча у цих визначеннях можна помітити багато спільного, практично кожний дослідник термінів і терміносистем пропонує свою дефініцію. Так, В.М. Прохорова визначає термін як «слово або словосполучення, що є назвою спеціального поняття деякої сфери виробництва, науки або мистецтва», а термінологію – як «систему термінів певної галузі науки, виробництва та мистецтва». Для Б.М. Головіна термін – це «слово або словосполучення, що має професійне значення, відображає та формує професійне поняття та застосовується у процесі пізнання, освоєння деякого кола об'єктів та відношень між ними – під кутом зору певної професії». На думку Н.В. Васильєвої, термін – це «слово або словосполучення, що позначає поняття спеціальної галузі знання чи діяльності». За О.С. Ахмановою, «термінологія будь-якої науки – це не просто список термінів, а семіологічна система, тобто вираження певної системи понять, яка у свою чергу віддзеркалює певний науковий світогляд». Таким чином, можна дефініціювати термін як мовну одиницю, що належить до науково-технічної або професійної сфери вживання та репрезентує її спеціальне поняття, виявляючи певну сукупність ознак та утворюючи терміносистему. Термін і терміносистема – настільки взаємопов'язані поняття, що одне без одного не існують (не можна уявити собі терміносистему, що складається з одного терміна, як не можна визначити будь-який термін, не звертаючись до характеру і типології всіх поняттєвих зв'язків, яких він набуває саме в терміносистемі). Традиційно вичленовуються два рівні термінологічних прошарків у терміносистемі – загальнонауковий та спеціальний. На нашу думку, це не зовсім виправдано. Сучасна наука має складну ієрархічну будову, так само складною будовою відзначаються і сучасні термінологічні системи. Тому треба вичленовувати, окрім загальнонаукової та спеціальної (вузькоспеціальної) термінології, щонайменше ще один рівень – рівень галузевої термінології. Тоді термінологічна сітка, до якої входить, наприклад, термінологія з кардіології, набуває такого вигляду: 1) загальнонаукова термінологія; 2) галузева термінологія медичних наук у цілому; 3) вузькоспеціальна медична термінологія з кардіології.

Можна припустити, що ця схема виявиться придатною і для інших галузей знань.

Зорій Н.І.

**СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ТА ПРАКТИЧНІ ЗАХОДИ ЩОДО ПІДВИЩЕННЯ
МОТИВАЦІЇ ДО ПРОФЕСІЇ МЕДИКА**

Кафедра психології та соціології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буквинський державний медичний університет»

Аналіз професійної діяльності педагогів вищої школи дозволяє констатувати, що вони, крім освітньої, виховної і розвиваючої, виконують ще цілий ряд взаємопов'язаних функцій: пропедевтичну, реабілітаційну, орієнтаційну, компенсаторну, функцію соціалізації.

Реалізація пропедевтичної функції пов'язана із здійсненням педагогічної підтримки людини в освітньому процесі, направлена на становлення людини як індивідуальності і представляє процес спільного визначення з вихованцем його власних інтересів і шляхів подолання проблем, що заважають йому самостійно досягати бажаних результатів в різних сферах, шляхом вибору педагогом найбільш ефективних технологій з урахуванням індивідуальних можливостей вихованців і забезпечення їм дозованої педагогічної допомоги.

Реабілітаційна функція педагогів полягає у формуванні в студентів упевненості в своїх силах і можливостях за допомогою створення ситуацій успіху. У сфері реалізації пізнавальних інтересів особистості студента педагоги мають забезпечити вільний вибір різної значущої для студента діяльності.

Реабілітаційна функція забезпечується диференційним підходом до навчання і виховання, включенням вихованців в освітній процес як активних учасників взаємодії, зняття комплексу неповноцінності.

Орієнтаційна функція педагога полягає в тому, щоб сформувати перспективи особистісного та професійного розвитку студента в умовах соціальних змін.

Компенсаторна функція полягає в створенні можливостей для формування кожним студентом власних уявлень про себе і навколишній світ та здатність прийняття власного вибору.

Педагоги виконують також функцію соціального захисту дітей, визначаючи стартові можливості людини на ринку праці і професійної освіти.

Процес формування стану психологічної готовності є здійснення послідовних процедур та дій, які між собою взаємопов'язані:

- усвідомлення власних потреб, соціуму та суспільства;
 - усвідомлення мети виконання завдання, розв'язання якого приведе до задоволення потреби або досягнення поставленої мети;
 - усвідомлення та оцінка умов, в яких буде реалізовуватися завдання та актуалізація досвіду;
 - визначення на основі досвіду найбільш оптимальних та раціональних способів розв'язання завдання;
 - прогнозування прояву своїх інтелектуальних, емоційних, мотиваційних та вольових процесів, оцінювання співвідношення своїх можливостей, рівня домагань та необхідності досягнення певного результату;
 - мобілізація сил відповідно з умовами та поставленим завданням, направлення на успіх.
- Напрями дослідження школи (навчального закладу) як інституту соціалізації, яка представлена в психолого-педагогічній та соціально-психологічній літературі:
- вивчення особистості вчителя, викладача, його індивідуальних особливостей (Я-концепції, ідентичності, ціннісних орієнтацій тощо), характеру спілкування та взаємодії тощо;
 - вивчення психологічних і соціально-психологічних особливостей учнів, студентів (особливості пізнавальних процесів, а також індивідуально-типологічних властивостей особистості, рівень самооцінки тощо);
 - вивчення процесів взаємодії викладача та студента з точки зору ефективності в досягненні основних інституціональних цілей;
 - порівняльне вивчення ціннісних орієнтацій, освітніх установок та уявлень про систему освіти вчителя та учнів;
 - вивчення соціальної ефективності систем освіти.

Таким чином, важливим показником професіоналізму сучасного фахівця, в тому числі і у сфері медицини, є його психологічна готовність. Якщо б студент, який здобуває освіту у вищій школі усвідомив весь спектр знань, умінь та навичок майбутньої професійної діяльності, то в майбутньому в нього не виникло би проблем щодо формування професійної самоідентичності. В реальності вибір навчального закладу більшою частиною студентів обумовлений тільки одним – стати студентом і не суттєво якої спеціальності. В результаті в нашій країні найбільша кількість молодих людей, які бажають мати вищу освіту, але попит на кваліфікованих випускників зростає, оскільки їх є мізерна частка серед усіх невмотивованих професією випускників вишів. Психологічно готовий студент є суб'єктом своєї діяльності, який сам ставить мету та визначає шляхи її досягнення, несе відповідальність за реалізацію та вибір засобів досягнення.

Отже, студентство – це особливо соціальна категорія молоді, організована системою вищої освіти, що відрізняється високим інтелектуальним рівнем та соціальною активністю. Для студента є характерним професійна направленість на здобуття фахової освіти. Набуті знання, уміння та навички для студента є вкрай важливими, адже вони є засобами майбутньої професійної діяльності. Саме в студентські роки формуються такі якості як цілеспрямованість, наполегливість, самостійність, ініціативність, уміння володіти собою,